

Baronas Pjeras de Kubertenas

Laimingiausias utopistas pasaulyje, kurio idėja realizavosi ir gyvuoja jau 108 meus

Pierre de Coubertin gimė Paryžiuje 1863 metų sausio 1-ą dieną aristokratiškoje šeimoje, kilusioje iš Normandijos. Jis atsisakė kariškio karjeros, kurią jam planavo šeima. Taip pat ir politikos ateities, kuriai šeima irgi neprieštaravo. Būdamas 24 metų amžiaus jis jau žinojo savo gyvenimo tikslą - jis gražins Prancūzijai jos didingą dvasią reformuodamas senamadišką ir neturinčią fantazijos lavinimo sistemą.

Kubertenas, kurio tėvas buvo aktorius, o motina - muzikantė, augo senoje aristokratiškoje aplinkoje. Jis nuolatos buvo susidomėjęs klausimais ir išsilavinimu. Jam mokslas reiškė visuomenės ateitį ir jis ieškojo būdų, kaip prikelti Prancūzijos dvasią po pralaimėjimo 1870 metų kare. Jį įkvėpė apsilankymai Anglijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų universitetuose, todėl Kubertenas nusprendė pakeisti jaunimo lavinimo sistemą įvesdamas sportinį lavinimą, kaip svarbią jaunimo asmeninio tobulėjimo dalį.

Kubertenas buvo labai aktyvus sportininkas. Praktikavo bokso, fechtavimą, jodinėjimą ir irklavimą. Jis buvo įsitikinęs, kad sportas yra būtinas jaunimo moralinei energijai ugdyti, ir gynė šią savo nuostatą labai užsispyrusiai. Tuo metu tarptautinė visuomenė labai susidomėjusi sekė senovės Olimpjos archeologinius tyrimus. Kubertenas nusprendė atgaivinti Olimpines žaidynes. Būdamas Prancūzijos atletikos sporto visuomenės sąjungos generaliniu sekretoriumi, jis pareiškė tai viešai, tačiau buvo sutiktas be entuziazmo, nes niekas rimtai juo netikėjo.

Dėl to Kubertenas labai nenusiminė ir 1894 metų birželio 23 dieną įsteigė Tarptautinį Olimpinių Komitetą (IOC - International Olympic Committee), suorganizavęs iškilmingą ceremoniją Sorbonos universitete Paryžiuje, bei tapo pirmuoju generaliniu sekretoriumi. Pirmuoju IOC prezidentu tapo Demetrijus Vikelis (Demetius Vikelis) iš Graikijos. Po dviejų metų Atėnuose įvyko pirmosios Olimpines žaidynės. Šia proga Pjeras de Kubertenas buvo išrinktas antruoju IOC prezidentu ir liko juo iki 1925 metų. Tačiau Olimpines žaidynes sunkiai skynėsi kelią į populiarumą. 1900-ųjų ir 1904-ųjų metų žaidynės mažai sulaukė visuotinio dėmesio, nes tais metais vyko garsiosios tarptautinės parodos. Situacija pasikeitė po 1906-tųjų metų vasaros Olimpinių žaidynių, kai Olimpines žaidynes tapo svarbiausiu pasauliniu sporto renginiu.

Ryšium su Pirmuoju Pasauliniu karu, Kubertenas pasirūpino, kad Olimpinių komiteto būstinė būtų perkelta į Lozaną Šveicarijoje, kuri buvo neutralioje teritorijoje. 1915 metų balandžio 10 dieną Lozanos rotušėje buvo pasirašytas aktas, kuriuo tarptautinis administracinis centras ir modernaus Olimpinių judėjimo archyvai oficialiai buvo perkelti į Šveicariją. 1922 metais IOC būstinė ir Muziejus buvo perkelti į Mon Repos vilą (Villa Mon Repos) Lozanoje ir liko tenai ištisus 46 metus.

Pjeras de Kubertenas norėjo būti laikomas pedagogu. Jo Olimpizmo apibrėžimas turėjo keturis principus, kurie buvo toli gražu ne paprastų sportinių varžybų principai:

1. Būti tikinčiu, t.y. ištikimai tikėti aukštesnio dvasinio gyvenimo idealais, siekti tobulumo.
2. Atstovauti elitą, kuris propaguotų lygybę nepriklausomai nuo kilmės.
3. Tuo pačiu metu būti ištikimam riteriškomis moralės normoms.

4. Kas keturis metus sukurti paliaubas - žmoniškumo pavasario festivalį, ir garbinti grožį įtraukiant ir filosofinius menus į žaidynes.

Pjeras de Kubertenas pasitraukė iš IOC prezidento pareigų 1925 metais pašvęsdamas save pedagoginiam darbui, kurį jis vadino savo "nebaigta simfonija". Būdamas 69-rių, 1931 metais, jis išleido veikalą "Olimpiniai memuarai" (angl. - "Olympic Memoirs"), kuriuose jis pabrėžė savo veiklos intelektualinę ir filosofinę prigimtį, bei savo svajonę nuo pat pradžios suteikti IOC vaidmenį, kuris būtų stipriai virš paprastos sportinės asociacijos.

Kubertenas neužilgo mirė nuo infarkto 1937 metų rugsėjo 2 dieną Ženevos parke. Jo "simfonija" liko nebaigta. Tuo metu Lozanos miestas paskelbė Pjerą de Kuberteną savo garbės piliečiu, bet Kubertenas mirė kaip tik prieš ceremoniją. Pagal Kuberteno paskutinį norą, jis buvo palaidotas Lozanoje, o jo širdis buvo patalpinta steloje, pastatytoje jo atminimui Olimpijoje. Tačiau iki pat mirties jis buvo tituluojamas, kaip Tarptautinio Olimpino Komiteto garbės Prezidentas.

Apie Olimpinių judėjimą

Graikijos Olimpinių žaidynių atgaivinimo idėjos autorius yra prancūzas baronas Pjeras de Kubertenas (1863.01.01 - 1937.09.02).

Tarptautinių žodžių žodynas: Simbolika - tai simbolių visuma; Simbolis - ženklas (daiktas, jo vaizdas, savybė), turintis kurios nors abstrakčios sąvokos, idėjos reikšmę.

Olimpinis simbolis - penki vienos arba skirtingų spalvų olimpiniai žiedai, naudojami vieni patys. Žiedai sunerti iš kairės į dešinę. Mėlynas, juodas ir raudonas žiedai yra viršuje, o geltonas ir žalias - apačioje. Visa geometrinė žiedų forma artima taisyklingai trapecijai, kurios mažesnis pagrindas yra apačioje. Šis olimpinis simbolis reiškia penkių žemynų ir viso pasaulio sportininkų susitikimą olimpinėse žaidynėse. P. de Kuberteno siūlymu olimpinių simbolių TOK patvirtino 1913 m. Tačiau ir simbolis ir vėliava pirmą kartą oficialiai buvo panaudoti 1924 metais.

Olimpinė emblema - tai vientisa kompozicija, kurioje olimpiniai žiedai sujungti su kitu skiriamuoju elementu.

Olimpinė ugnis - tai TOK (Tarptautinis Olimpinis Komitetas) leidimu Olimpijoje uždegta ugnis. Prometėjo dovanota žmonėms, pasak legendos, ugnis tapo aukštų idealų, taikios kovos už žmonių laimę simboliu. Olimpinė ugnis, uždegta Olimpijoje ir atnešta į žaidynių vietą, simbolizuoja kilnius siekius, taiką, draugystę, vienybę. Ugnies uždegimas Olimpijoje, olimpino deglo estafetė - olimpinių žaidynių preliudija.

Olimpinis devizas "Citius. Altius. Fortus" (Greičiau. Aukščiau. Tvirčiau) - TOK kreipimasis, adresuotas visiems, kas priklauso olimpiniam sąjūdžiui, kviečiantis tobulėti olimpine dvasia: GREIČIAU - būk greitesnis, pranašesnis sporto varžybose.

AUKŠČIAU - būk aukštesnės moralės.

TVIRČIAU - būk stipresnis, tvirtesnis kovoje su gyvenimo sunkumais, negerovėmis.

Nuo 1920 m. šis devizas yra sudedamoji olimpinės emblemos dalis.

Olimpinis devizas atsirado vienoje Arenele mokykloje (Prancūzija). Dominikonų šventikas tėvas H.Didonas (1840-1900), norėdamas paskatinti moksleivius tobulėti, akcentuoti fizinės ir dvasinės harmonijos svarbą, 1891 m. kovo mėn. 7 d. devizą "Citius, Altius, Fortus" panaudojo

kaip pagrindinę mintį savo kalboje atidarant pirmąją Arenele mokyklos (netoli Paryžiaus) sporto šventę. Toje šventėje dalyvavo P. de Kubertenas ir aprašė ją savo leidžiamame žurnale "Les Sports Athletiques". Vėliau P. de Kubertenas naudojo šį devizą, kuris atitiko jo sporto ugdymo filosofiją.

1894 m. P. de Kubertenas šį devizą Sorbonos kongrese paskelbė oficialiu olimpinio sąjūdžio devizu. Olimpinis devizas kiekvieną kviečia siekti aukštumų įveikiant ir pralenkiant pačiam save ne tik varžybų arenose, bet ir gyvenime.

Pagrindiniu P. de Kuberteno nuopelnu laikoma tai, kad jis sukūrė Olimpinę simboliką bei aprašė Olimpinį žaidynių atidarymo, apdovanojimų bei uždarymo procedūras.

XXVIII Olimpinės žaidynės Atėnuose 2004-aisiais metais

28-ųjų Olimpinį žaidynių ugnį Atėnuose uždegė graikų buriuotojas Nikolajus Kalamankis, olimpinis čempionas Atlantoje ir 2001 metų pasaulio čempionas. Olimpinis deglas yra 31 metro aukščio ir tam, kad jį uždegti, buvo sugalvotas specialus įtaisas, palenkęs deglo galą iki žmogaus ūgio aukščio ir vėliau jį pastatęs vertikaliai. Taip buriuotojai davė startą 2004 metų Olimpinėms žaidynėms ir tuo mes galime didžiuotis.

Šių metų Olimpiadoje dalyvauja sportininkai iš 202 šalių. Lietuvos delegaciją sudaro 61 dalyvis, arba vienas dalyvis atstovauja 56'672 Lietuvos gyventojus. Palyginimui: lenkų delegaciją sudaro 206 sportininkai (1-as dalyvis atstovauja 178'218 lenkus), o rusų delegaciją sudaro 454 sportininkai (1-as dalyvis atstovauja 240'088 rusus). Taigi, Lietuvos tauta yra labai sportiška.

776-aisias metais, kai Graikijoje įvyko pirmosios Olimpinės žaidynės, buvo nustatytas žaidynių dvasios principas - žaidynių metu turėdavo būti nutraukti karai ir kitokia politinė ir ekonominė nesantaika. Šių metų Olimpinėse žaidynėse šią dvasią nedeklaratyviai pademonstravo Pietų ir Šiaurės Korėjos, dvi nesutaikomos priešininkės, kurios suformavo vieną Korėjos delegaciją, o sportininkai iš abiejų Korėjų ėjo susikibę už rankų viename būryje.

Olimpinės žaidynės atgaivino baronas Pjeras de Kubertenas (Pierre de Coubertin, 1863.01.01-1937.09.02. Nuotraukoje jis nufotografuotas apie 1930 metus). Jos įvyko prieš 108 metus Atėnuose 1896 metais. T.y. metais vėliau, nei pirmas buriuotojas-vienutininkas Džoša Slokumas (angl.- Joshua Slocum) išplaukė iš Bostono su paties suremontuota 37-ių pėdų jachta tam, kad po 3-jų metų sugrįžtų ten pat, tačiau iš kitos pasaulio pusės, vienas atlikęs kelionę aplink pasaulį. Jis, kaip ir Olimpinis judėjimas, nepaisė tvyrančios pasaulyje nesantarvės - išplaukė pasigalynėti vienas prieš vieną su stichija, pasimatuoti jėgomis, išmintimi ir gudrumu su stipriausiu pasaulyje

priešininku - gamta. Todėl galime teigti, kad nepaisant Olimpinių žaidynių masiškumo ir žinomumo, būtent buriuotojai atgaivino ir įkūnijo gyvenime olimpinis principus anksčiau, nei tai pavyko padaryti kitų sporto šakų atstovams.

Nuo 1954 metų jau įvyko 37-ios Kuršių marių regatos. Tuo metu Olimpinės žaidynės yra tik 28-osios. Lietuvos buriuotojai varžosi 4 kartus intensyviau - kas metai, o ne kas keturi metai. Ir tai yra dėsninga. Daugelis procesų Lietuvoje vyksta 4-ių kartų skirtumu. Kaip pavyzdžiui: oficialūs valiutų santykiai, pragyvenimo lygio skirtumai ir t.t. Tiesa, Olimpinės žaidynės, kaip ir Kuršių marių regatos, vyko ne kiekvienais metais. Jos neįvyko 1916 metais (I-as Pasaulinis karas), ir 1940-aisiais, bei 1944-aisiais metais (II-as Pasaulinis karas).

Taigi, 2004-aisiais metais Olimpinės žaidynės grįžo į Atėnus po 108 metų pertraukos (pirmosios buvo surengtos 1896 metais). Graikai labai pyko ant Olimpinio organizacinio komiteto už tai, kad 100-o metų jubiliejaus žaidynės vyko ne Atėnuose. Todėl š.m. rugpjūčio 13 dieną, Olimpinių žaidynių atidarymo kalboje žodžius "Olimpinės žaidynės grįžo namo" akcentavo ne tik Graikijos Olimpinio komiteto prezidentė Diana Angelopulus Gaskelaki, Olimpinio komiteto pirmininkas Žakas Rogas bei Graikijos Prezidentas Konstantinas Stefanopulus, bet ir sportininkai, žiūrovai, pasaulio televizijos ir radijas, bei užrašai viešose vietose "Welcome home". Štai toks yra emociingas šių Olimpinių žaidynių vyksmo padažas. Žaidynių atidarymo ceremonija truko 2 valandas ir 20 minučių (nuo 20:45 iki 00:15). Graikai parodė stilizuotą Graikijos istoriją, kurioje visi personažai buvo papuošti nuo senovinių bareljefų ir vazų nukopijuotais drabužiais. Jų kūnai ir rūbai buvo nudažyti matinio marmuro spalvų atspalviais ir tai, kad tai yra gyvos būtybės o ne skulptūros, išdavė tik aktorių judinamos galūnės ir mirksinčios akys. Po to vyko paradas (apie 1.5 valandos), kurio metu šalių delegacijos pasirodydavo graikiškai rašomų šalių pavadinimų tvarka. Tai sukėlė šiokią tokią sumaištį, nes, pavyzdžiui, visos šalys, kurių pavadinimai prasideda raide "B", pasirodė procesijos pabaigoje, nes graikai raidę "B" rašo kaip "Mp". Ir ne tik.

1821 m., po 400 šimtų metų turkų priespaudos, graikai atgavo nepriklausomybę. Vykusios revoliucijos šūkis buvo "laisvė arba mirtis". Graikiškai ši frazė turi 9-is skiemenis. Todėl Graikijos vėliavoje yra 9-ios horizontalios juostos: pakaitomis 4-ios baltos ir 5-ios mėlynos. Kairiame viršutiniame kampe - baltas kryžius mėlyname fone (graikai yra labai religinga katalikų tauta). Mėlynos ir baltos spalvos vėliavoje reiškia jūrą ir baltą marmurą, kuriais Graikija yra turtinga ir garsi.